

theatre . s k

Dráma

Od textu k pluralite (dráma po roku 1989)

„Jeho hra nútila rozmýšľať, bola to poézia i šok. Horák rozbil uhladenú štruktúru pseudoaristotelovskej poetiky, na ktorej parazitovali zlí dramatici, vytvoril scéno-
nosled, mozaiku, metaforu sveta. Jedinec sa v jeho hrách zmieta v súkolí spoločenských pohybov, bojuje a zlyháva. Horák rozbil príbeh a vytvoril antihrdinu.“

Roman Polák (1957) [rozhovor]. In Karol Horák, *Skaza futbalu v meste K* [inscenačný plagát]. Prešov : Umelecké vedenie Divadla Jonáša Záborského, [1990].

„V inscenáciách sa odkrývali stále hlbšie, skryté, až živočíšne prejavy človeka, jeho libido, ako aj perverzné predstavy a ciele, vulgárne konania. Psychické procesy sa prenášali do procesov fyzických, do ľudských žliaz a štiav.“

MISTRÍK, Miloš. *Slovenská absurdná dráma*. Bratislava: Veda, 2002, s. 186.

V 90. rokoch nastúpila nová poetika, ktorá neskôr dostala označenie postmoderná či postdramatická. Do nej zaradujeme aj postupy divadiel malých javiskových foriem a postupne fixovanej kolektívnej autorskej tvorby. Za jej priekopníka na Slovensku môžeme považovať Karola Horáka. V súčasnosti medzi celkom nové, originálne zjavy patrí pestrá paleta generačne a rodovo rozvrstvených mien autoriek a autorov textov pre divadlo alebo tzv. nová dráma. Tá v súčasnosti nadobúda nebyvalú diverzitu, pluralitu tvarov, autorských postupov aj tém.

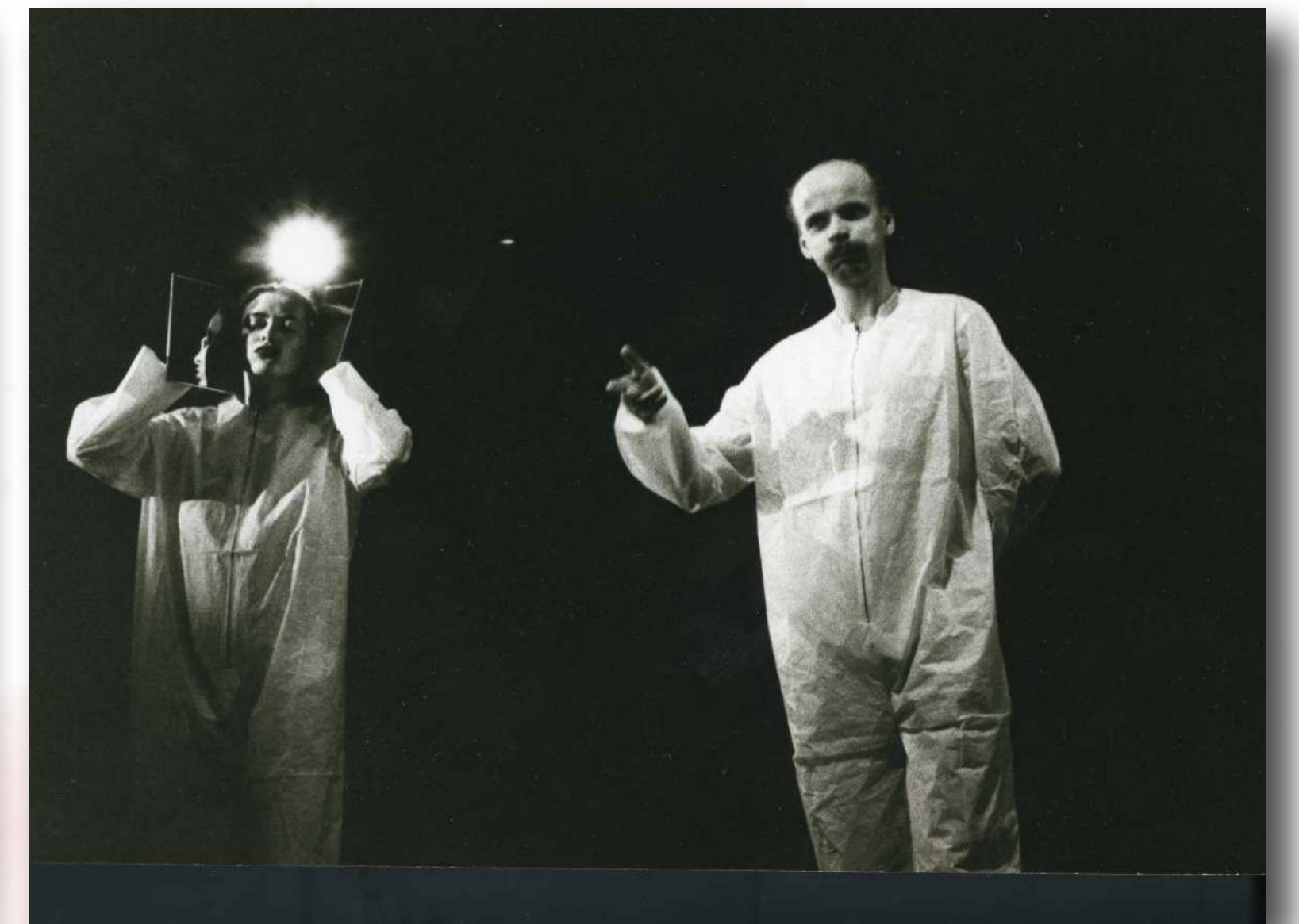
Karol Horák: **SKAZA FUTBALU V MESTE K**
Divadlo Jonáša Záborského Prešov 16. 9. 1990
Réžia Roman Polák
Jozef Stražan
Foto Lubor Marko / Archív Divadelného ústavu

Blahoslav Uhlár – Miloš Karásek – kolektív: **PREDPOSLEDNÁ VEČERA**
Divadlo pre deti a mládež Trnava (dnes Divadlo Jána Palárika v Trnave) 30. 6. 1989
Réžia Blahoslav Uhlár
Zlava Margita Šečovičová, Ladislav Kerata, Viera Pavlíková, Vladimír Oktavec, Tibor Vokoun
Foto Archív Divadelného ústavu

Viliam Klimáček – Ivan Mizera: **PIESA... (2. časť)**
Divadlo GUnaGU Bratislava 23. 1. 1993
Réžia Ivan Mizera, Viliam Klimáček, Aleš Votava, Karol Vosátka
Zlava Zuzana Benešová, Vladimír Sedlačko
Foto Vlado Gloss / Archív Divadelného ústavu

Jana Juráňová: **MISKY STRIEBORNÉ, NÁDOBY VÝBORNÉ**
Štúdio 12 Bratislava 2. 3. 2015
Réžia Alena Lelková
Zlava Danica Matušová, Zuzana Konečná, Rebeka Poláková, Zuzana Porubjaková
Foto Milo Fabian / Archív Divadelného ústavu

Miloš Karásek: **PERÓN**
Divadlo Alexandra Duchnoviča Prešov 29. 3. 2003
Réžia Miloš Karásek
Zlava Svetlana Škovranová, Vasil Rusiňák
Foto Pavol Koval / Archív Divadelného ústavu

Rastislav Ballek: **TISO**
Divadlo Aréna Bratislava 14. 4. 2005
Réžia Rastislav Ballek
Zlava absolventi Bratislavského štátneho konzervatória, spevácky zbor Technik, Marián Labuda
Foto Oleg Vojtíšek / Archív Divadelného ústavu

„Štyri najznámejšie štúrovské ženy, lásky a manželky našich slávnych dejateľov éry národného obrodzenia, prichádzajú na javisko zo záhrobia. (...) Rozprávaním o mužoch svojho života, o ženskom údele, o svojich citoch, ale aj o domácich pomeroch, odkrývajú zákulisie, súkromie štúrovského pokolenia. Na spoločnej posiedke hovoria o spoločenských konvenciách polovice 19. storočia, o zvykoch, určujúcich životy žien i mužov, o svojich túžbach, možnostiach a obmedzeniach.“

LINDOVSKÁ, Nadežda. Feministická výzva slovenskej drámy. In *Slovenské divadlo*, 2011, roč. 59, č. 3, s. 280.

Míchal Dítte: **TERRA GRANUS**
Divadlo Pôtoň Bátovce 15. 2. 2008
Réžia Iveta Jurčová
Zlava Henrieta Rabová, Gabriel Tóth, Kristína Sihelská, Michaela Hrbáčková, Katarína Vokrčková, Mária Danadová
Foto Archív Divadla Pôtoň

Michaela Zakuťanská: **SINGLE RADICALS**
Prešovské národné divadlo 11. 10. 2013
Réžia Júlia Rázusová
Zlava Gabriela Marcinková, Ladislav Ladomirjak
Foto Peter Zakuťanský / Archív Prešovského národného divadla

t h e a t r e . s k

Opera

slovenský a český repertoár

Vývoj slovenského operného divadla nie je dlhý, no intenzitou a dynamikou nadobudol za sto rokov svojej existencie pozoruhodnú svojbytnosť. Aktivita na tomto poli sa odohrávala na dvoch úrovniach: interpretačnej a skladateľskej. V oboch prípadoch hralo kľúčovú úlohu Slovenské národné divadlo. Budovanie profesionálnej interpretačnej úrovne sa začalo českým a svetovým repertoárom, uvádzaním talianskych, francúzskych i ruských oper a sústredením sa na vznik pôvodnej slovenskej opery. Tento interpretačný trend je zreteľný počas celej histórie slovenského operného divadla. Pri zrode slovenského operného divadla stála česká opera. Tri hry českých umelcov otvárali tri slovenské operné divadlá: *Hubička* Bedřicha Smetanu Slovenské národné divadlo, jeho *Predaná nevesta* Štátne divadlo Košice a *Eva* Josefa Bohuslava Foersteru Štátnu operu v Banskej Bystrici. Slovenská operná scéna už od dvadsiatich rokov iniciovala vznik pôvodnej slovenskej opery. Prvé kroky v podobe *Kováča Wielanda* Jána Levoslava Bellu a prvého pôvodného pokusu o národnú operu *Detvan* Viliama Figušu-Bystrého vyvrcholili plnohodnotnou *Krútnavou* Eugena Suchoňa. Jeho generačný kolega Ján Cikker znamenito zhudobnil osud ľudového hrdinu *Jura Jánošíka* i predlohu Charlesa Dickensa *Mister Scrooge*. Diela oboch autorov sú na pódiumoch slovenských divadiel živé dodnes. Na javiskách troch slovenských operných scén sa objavujú diela skladateľov nedávnej minulosti i skladateľov súčasných: *Hostina* Juraja Beneša a *Dorian Gray* Ľubice Čekovskej silno zarezonovali v Slovenskom národnom divadle. Alternatívnu opernú scénu úspešne reprezentujú Slavo Solovic a jeho *Cirostratus* či *Kóma* Martina Burlasa.

Ján Levoslav Bella: KOVÁČ WIELAND
Slovenské národné divadlo Bratislava
28. 4. 1926
Réžia Václav Jířkovský
Hudobné naštudovanie Oskar Nedbal
Celkový záber
Foto Josef Hofer / Archív Divadelného ústavu

Eugen Suchoň: KRÚTŇAVA
Slovenské národné divadlo Bratislava
10. 12. 1949
Réžia Karel Jernek
Hudobné naštudovanie Ladislav Holoubek
Celkový záber
Foto Gejza Podhorský / Archív
Divadelného ústavu

Juraj Beneš: HOSTINA
Slovenské národné divadlo Bratislava 13. 4. 1984
Réžia Branislav Kríška
Hudobné naštudovanie Viktor Málek
Zlava Róbert Szűcs, Elena Kittnarová, Peter Mikuláš, Gustáv Papp
Foto Jozef Vavro / Archív Divadelného ústavu

Bedřich Smetana: HUBIČKA
Slovenské národné divadlo Bratislava 30. 5. 2003
Réžia Pavol Smolík
Hudobné naštudovanie Jaroslav Kyzlink
Zlava Michal Lehotský, Klaudia Račić Derner, zbor Opery Slovenského národného divadla
Foto Archív Slovenského národného divadla

Leoš Janáček: VEC MAKROPULOS
Slovenské národné divadlo Bratislava 7. 4. 1973
Réžia Branislav Kríška
Hudobné naštudovanie Zdeněk Košler
Zlava Milan Kopačka, Elena Kittnarová
Foto Jozef Vavro / Archív Divadelného ústavu

Ján Cikker: VZKRIESENIE
Slovenské národné divadlo Bratislava 9. 10. 1976
Réžia Branislav Kríška
Hudobné naštudovanie Zdeněk Košler
Zlava Róbert Szűcs, Marta Nitranová
Foto Jozef Vavro / Archív Divadelného ústavu

Ján Cikker: JURO JÁNOŠÍK
Štátna opera Banská Bystrica 5. 6. 2016
Réžia Roman Polák
Hudobné naštudovanie Marián Vach
Celkový záber
Foto Jozef Lomnický / Archív Divadelného ústavu

Slavo Solovic - Viliam Klímáček: CIROSTRATUS
Divadlo GUnaGU Bratislava 25. 1. 2003
Réžia Viliam Klímáček
Zlava Olga Belešová, Viliam Klímáček, Eva Matiašová, Petra Polnišová,
Tony Pisár, Zuzana Ožvoldiková, Michal Kasčák
Foto Archív Divadelného ústavu

Martin Burlas - Jiří Olič: KÓMA
Slovenské národné divadlo Bratislava 24. 11. 2007
Réžia Rastislav Ballek
Hudobné naštudovanie Marián Lejava
Milan Chalmovský
Foto Alena Klenková / Archív Divadelného ústavu

Ľubica Čekovská: DORIAN GRAY
Slovenské národné divadlo Bratislava 8. 11. 2013
Réžia Nicola Raab
Hudobné naštudovanie Christopher Ward
Zlava Aleš Jeniš, Martin Gyimesi, Eric Fennell
Foto Jozef Barinka / Archív Slovenského národného divadla

Opera

svetový repertoár

Tradične silnú pozíciu mala v slovenskom opernom živote ruská opera, najmä *Eugen Onegin* Piotra Iljiča Čajkovského, ktorý od roku 1920 naše operné javiská takmer neopustil. Divácky najatraktívnejšou súčasťou operného repertoáru, podobne ako na celom svete, bola a je talianska opera, najmä diela Giuseppe Verdiho a Giacoma Pucciniho. Slovenské národné divadlo a Štátna opera v Banskej Bystrici majú bohatú tradíciu v uvádzaní belkantových opier Gioacchina Rossiniho a Gaetana Donizettiho. Stálicou na všetkých troch scénach sú opery Wolfganga Amadea Mozarta. Charles Gounod a najmä jeho najvýznamnejšia opera *Faust a Margaréta* sa stali sledom inscenačných mílnikov v histórii slovenského operného divadla. Takmer každé jej uvedenie bolo významnou divadelnou udalosťou. Počnúc prvými inscenáciami režiséroov Josefa Peršla a Viktora Šulca v začiatkoch Slovenského národného divadla cez expresionisticky ladené košické uvedenie v réžii Kornela Hájka, prelomovú a pre mnohých šokujúcu inscenáciu Jozefa Bednáríka až po poslednú – vo filozofujúcom introvertnom podaní Litovca Gintarasa Varnasa v Slovenskom národnom divadle.

Charles Gounod: FAUST A MARGARÉTA
 Štátne divadlo Košice 31. 5. 1958
 Réžia Kornel Hájek
 Hudobné naštudovanie Boris Velat
 Zlava Anna Poláková, Anton Matejček
 Foto Mária Litavská / Archív Divadelného ústavu

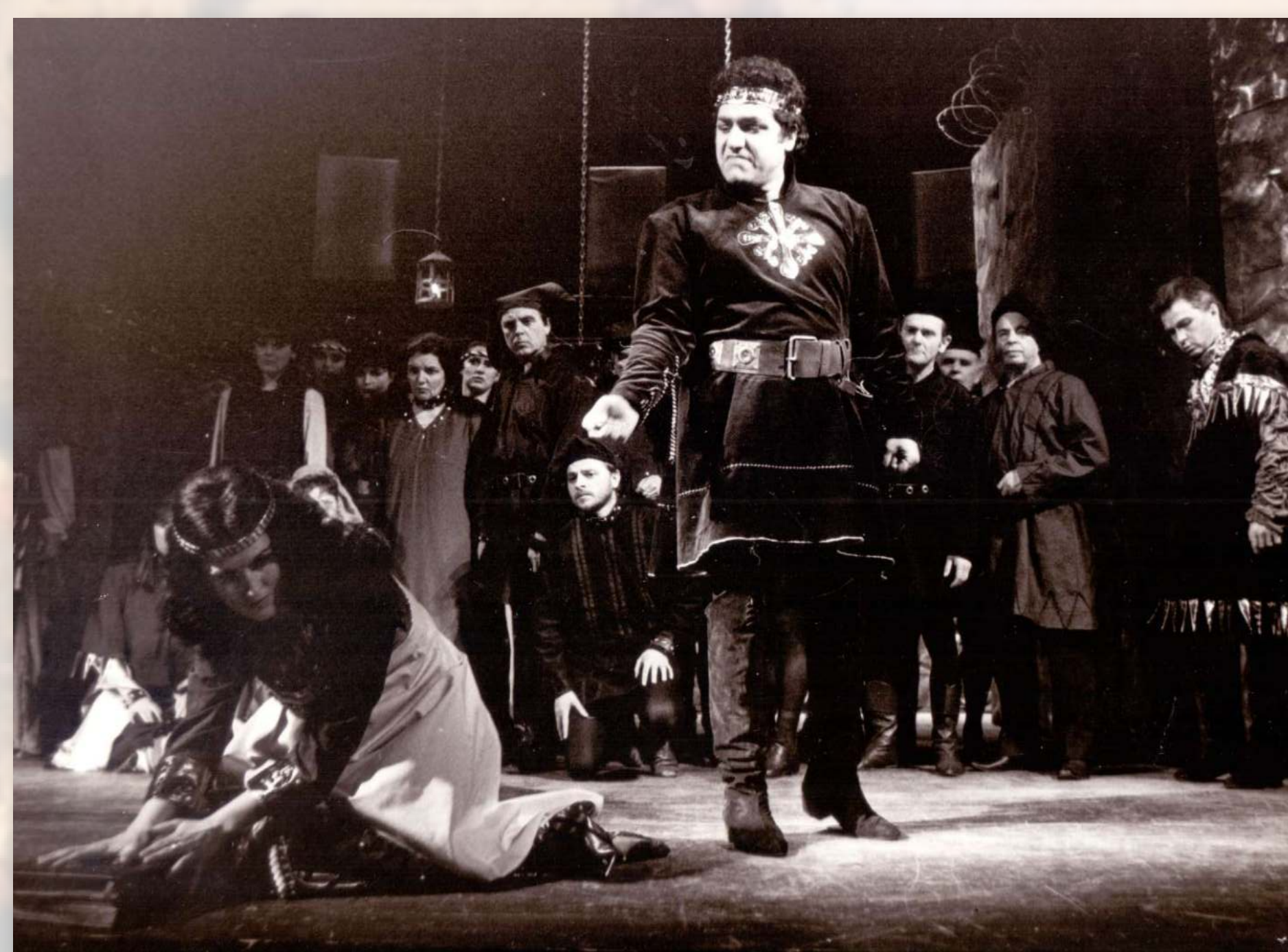
Charles Gounod: FAUST A MARGARÉTA
 Slovenské národné divadlo Bratislava 28. 6. 1989
 Réžia Jozef Bednárík
 Hudobné naštudovanie Oliver Dohnányi
 Ján Galla a zbor Opéry Slovenského národného divadla
 Foto Archív Divadelného ústavu

Giuseppe Verdi: LA TRAVIATA
 Divadlo Jozefa Gregora Tajovského – Opera Banská Bystrica (dnes Štátna opera Banská Bystrica) 14. 12. 1968
 Réžia Drahomíra Bargárová
 Hudobné naštudovanie Vojtech Javora
 Oskár Korbela, Edita Gruberová
 Foto Karol Miklóši / Archív Divadelného ústavu

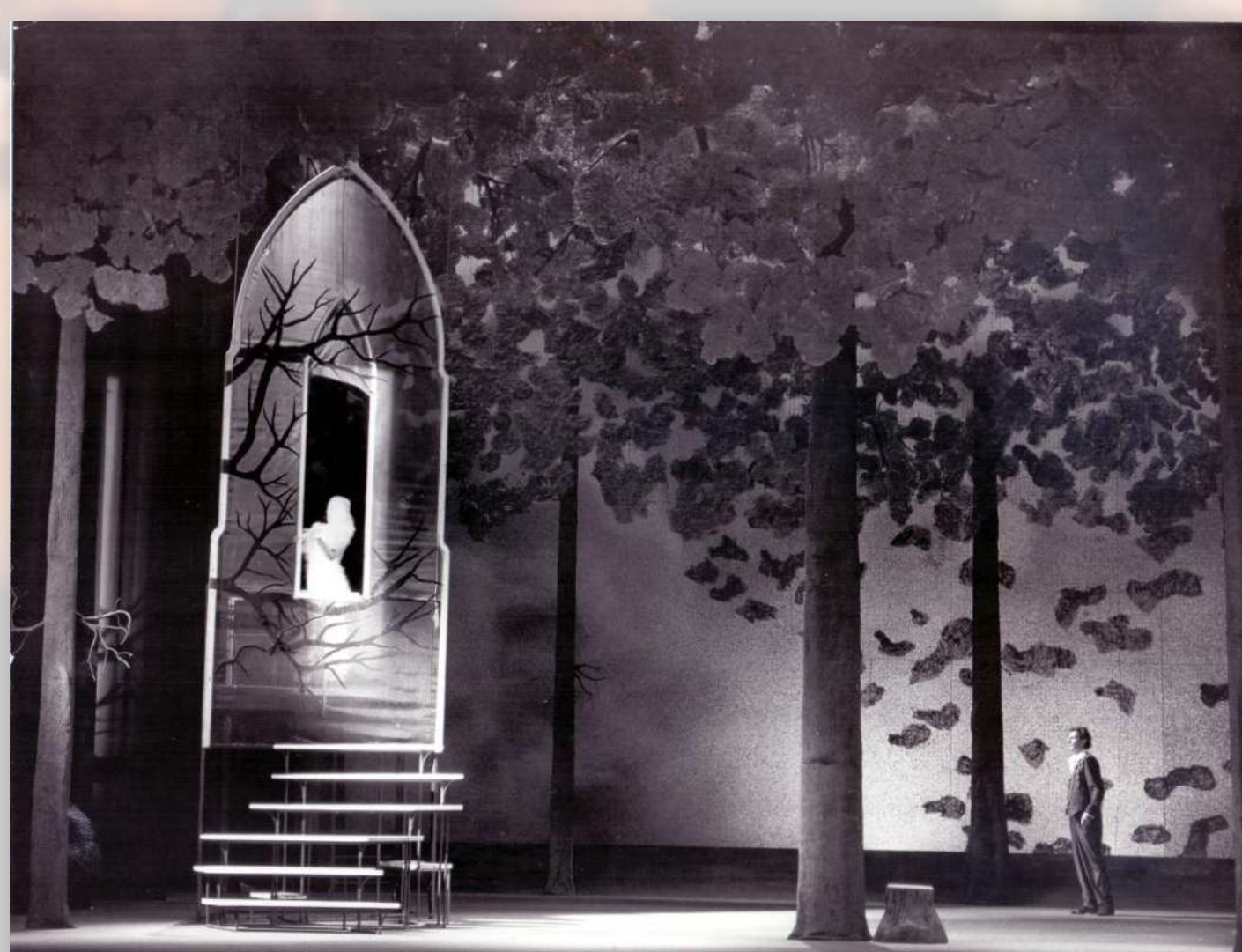
Giuseppe Verdi: AROLDO
 Divadlo Jozefa Gregora Tajovského – Opera Banská Bystrica (dnes Štátna opera Banská Bystrica) 19. 1. 1993
 Réžia Martin Bendík
 Hudobné naštudovanie Pavol Tužinský
 Zlava Mária Tomanová, Gurgen Ovsepjan
 Foto Archív Divadelného ústavu

Wolfgang Amadeus Mozart: DON GIOVANNI
 Slovenské národné divadlo Bratislava 25. 5. 2001
 Réžia Jozef Bednárík
 Hudobné naštudovanie Wolfdieter Maurer
 Zlava Martin Malachovský, Dalibor Jeniš
 Foto Archív Divadelného ústavu

Claude Debussy: PELLÉAS A MÉLISANDA
 Slovenské národné divadlo Bratislava 9. 5. 1995
 Réžia Miroslav Fischer
 Hudobné naštudovanie Jean-Paul Penin
 Zlava Jana Valášková, Francis Dudziak
 Foto Katarína Marenčinová / Archív Divadelného ústavu

Piotr Iljič Čajkovskij: EUGEN ONEGIN
 Štátne divadlo Košice 19. 11. 1966
 Réžia Václav Věžník
 Hudobné naštudovanie Boris Velat
 Zlava Helena Gmuřová, Miroslav Hájek
 Foto Mária Litavská / Archív Divadelného ústavu

Piotr Iljič Čajkovskij: EUGEN ONEGIN
 Slovenské národné divadlo Bratislava 16. 9. 2005
 Réžia Peter Konwitschny
 Hudobné naštudovanie Pavol Selecký
 Zlava Pavol Remenár, Natalia Ushakova
 Foto Alena Klenková / Archív Divadelného ústavu

Christoph Willibald Gluck: ORFEUS A EURYDIKA
 Slovenské národné divadlo Bratislava 5. 12. 2008
 Réžia Mariusz Treliński
 Hudobné naštudovanie Jaroslav Kyzlink
 Zlava Pavol Remenár, Helena Becse-Szabó, zbor Opéry Slovenského národného divadla
 Foto Jozef Barinka / Archív Divadelného ústavu

t h e a t r e . s k

Opereta

Tradičia hudobno-zábavného divadla, najmä operety, sa na Slovensku formovala vďaka maďarským a nemeckým kočovným divadelným spoločnostiam, ktoré k nám prinášali aj rôzne ďalšie žánre hudobného divadla – hudobné komédie, frašky či vaudevilly. Blízkosť Viedne, z ktorej sa v 19. storočí stalo jedno z hlavných centier operety, mala vplyv aj na kultúrny život Bratislavčanov – nemuseli prekonávať ťažkosti zrodu operetného žánru, ale dostávali hotové diela. Diváci operetu milovali, kritici ju odmietali. Aj preto mala opereta na Slovensku ťažký život. Stále znovu a znovu musela dokazovať, že je plnohodnotným umeleckým žánrom – raz za pomoci klasikov, inokedy vďaka autorskej vynaliezavosti súčasníkov a v nemalej miere i domácich autorov. Aj dnes, v čase muzikálov, platí, že opereta s kvalitným hudobným základom a interpretačnou zrelosťou a nápaditosťou dokáže naplniť divadelný dom.

Oskar Nedbal – Leo Stein:
POĽSKÁ KRV
Slovenské národné divadlo
Bratislava 4. 4. 1920
Réžia Bohuš Vilim
Hudobné naštudovanie Ferdinand Ledvína
Záber z inscenácie
Foto Archív Divadelného ústavu

Mikuláš Schneider-Trnavský: **BELLAROSA**
Slovenské národné divadlo Bratislava 24. 5. 1941
Réžia Drahoš Zelenský
Hudobné naštudovanie Juraj Viliam Schöffler
Záber z inscenácie
Foto Archív Divadelného ústavu

Johann Strauss – Ignác Schnitzer: **CIGÁNSKY BARÓN**
Národné divadlo Košice 23. 10. 1949 (dnes Štátne divadlo Košice)
Réžia Jurij Seregij
Hudobné naštudovanie Bohuš Valašfan
Celkový záber
Foto Archív Divadelného ústavu

Dmitrij Dmitrijevič Šostakovič – Vladimir Zacharovič Mass
– Michail Abramovič Červinskij: **MOSKVA – ČERIOMUŠKY**
Divadlo Nová scéna Bratislava 17. 10. 1959
Réžia Ján Kákoš
Hudobné naštudovanie Zdeněk Macháček
Zlava Belo Turba, Jozef Kuchár, Jindra Lázníčka
Foto Archív Divadelného ústavu

Gejza Dusík – Pavol Braxatoris:
MODRÁ RUŽA
Štátne divadlo Košice 8. 11. 1964
Réžia Kornel Hájek
Hudobné naštudovanie Radovan Fest Spiššák
Zlava Božena Hanáková, Ladislav Pačaj
Foto Ondrej Béréš / Archív Divadelného ústavu

Florimond Ronger Hervé – Henri Meilhac – Albert Millaud:
MAM' ZELLE NITOUCHE
Divadlo Jonáša Záborského Prešov 20. 12. 1985
Réžia Ján Šilan
Hudobné naštudovanie Jan Bedřich
Celkový záber
Foto Ľubor Marko / Archív Divadelného ústavu

Jacques Offenbach – Hector-Jonathan Crémieux:
ORFEUS V PODSVETÍ
Divadlo Jozefa Gregora Tajovského – Opera Banská Bystrica
(dnes Štátna opera Banská Bystrica) 10. 4. 1992
Réžia Martin Bendík
Hudobné naštudovanie Pavol Tužinský
Celkový záber z inscenácie
Foto Matúš Olha / Archív Divadelného ústavu

Milan Novák – Milan Ferko:
PLNÁ POENÁ LÁSKY
Divadlo Nová scéna Bratislava
29. 8. 1957
Réžia František Krištof Veselý
Hudobné naštudovanie
Zdeněk Macháček
Bulletin k inscenácii
Foto Archív Divadelného ústavu

Franz Lehár – Victor Léon – Leo Stein:
VEŠLÁ VDOVA
Divadlo Nová scéna Bratislava 3. 2. 2017
Réžia Peter Oravec
Hudobné naštudovanie Rudolf Geri
Uprostred Miroslav Dvorský a Adriana Kohútková
Foto Ctibor Bachratý / Archív Divadelného ústavu

R • K
SL • VENSKEH •
DIVADLA 2 • 2 •

theat r e . s k

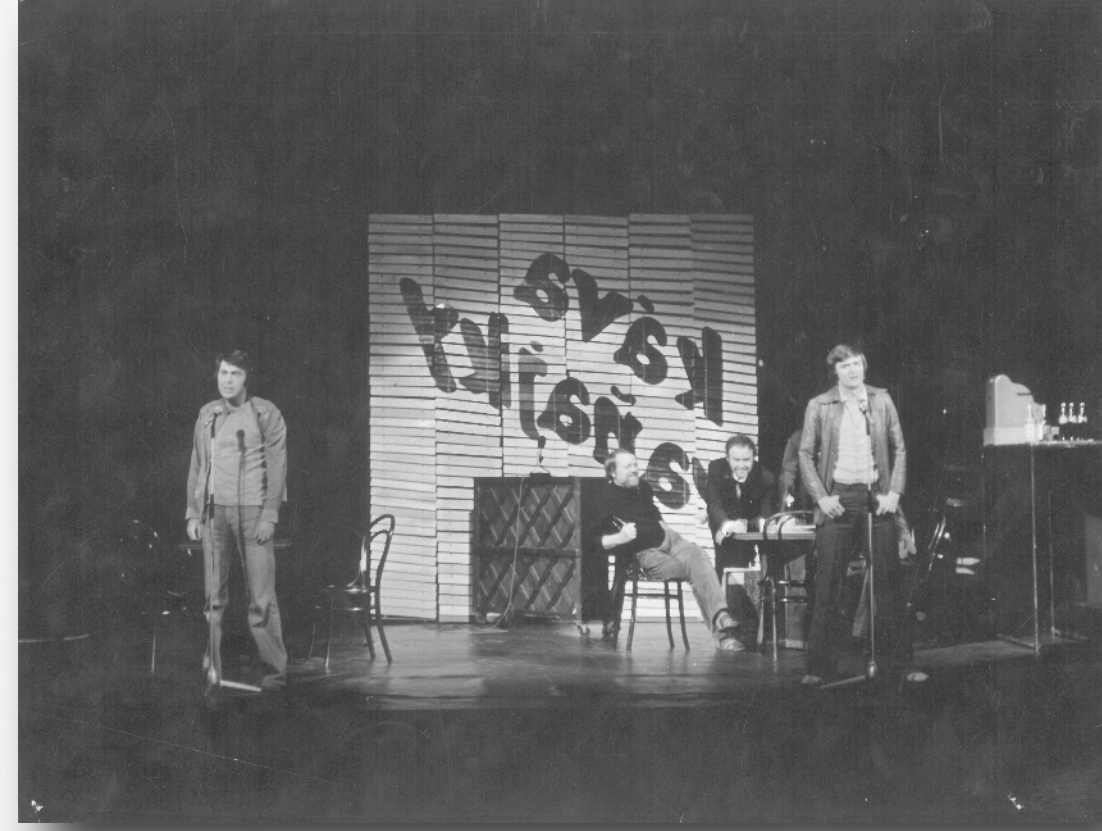
Muzikál

Slovenský muzikál

Teodor Šebo Martinský (libreto Ján Turan, Bedřich Kramosil):
REVIZOR
Divadlo Nová scéna Bratislava 24. 2. 1973
Réžia Bedřich Kramosil
Hudobné naštudovanie Bohuš Slezák
Zlava Ivan Krajčiek, Štefan Tkáč, Anton Baláz, Ernest Kostelník
Foto Archív Divadelného ústavu

Pavol Hammel – Marián Varga (libreto Alta Vášová):
CYRANO Z PREDMESTIA
Divadlo Nová scéna Bratislava 8. 10. 1977
Réžia Ivan Krajčiek
Texty piesní Kamil Peteraj, Ján Štrasser, Jozef Benedik, Martin Danko
Foto Archív Divadelného ústavu

Eubomír Horňák (libreto Jozef Urban):
KRÁĽ DÁVID
Divadlo Nová scéna Bratislava 19. 6. 1998
Réžia Jozef Gombár
Hudobné naštudovanie Iveta Viskupová
Zlava Katarína Hasprová, Stanislav Slovák
Foto Anton Sládek / Archív Divadelného ústavu

Jana Kákošová – Martin Kákoš – Henrich Leško:
BÁTHORYČKA
Divadlo Jonáša Záborského Prešov 11. 2. 2005
Réžia Martin Kákoš
Hudobné naštudovanie Branislav Kostka, Július Selčan ml.
V strede Elena Kušnierová
Foto Archív Divadelného ústavu

Peter Jaroš – Martin Kákoš – Václav Patejdl – Kamil Peteraj:
TISÍCROČNÁ VČELA
Divadlo Andreja Bagara v Nitre 15. 11. 2013
Réžia Martin Kákoš
Hudobné naštudovanie Július Selčan
Celkový záber
Foto Ctibor Bachratý / Archív Divadelného ústavu

Svetový muzikál

Bertolt Brecht – Kurt Weill:
ZOBRÁČKA OPERA
Divadlo Slovenského národného povstania Martin (dnes Slovenské komorné divadlo Martin)
4. 11. 1961
Réžia Ivan Petrovický
Hudobné naštudovanie Jozef M. Soukup
Zlava Anton Gymský, Štefan Mišovic
Foto Archív Divadelného ústavu

Jerry Herman – Michael Stewart: **HELLO, DOLLY!**
Divadlo Nová scéna Bratislava 8. 10. 1966
Réžia Bedřich Kramosil
Hudobné naštudovanie Bohuš Slezák
V strede Gizela Veclová
Foto Archív Divadelného ústavu

Cole Porter – Samuel Spewack – Bella Spewack:
POBOZKAJ MA, KATARÍNA!
Divadlo Jonáša Záborského Prešov 17. 10. 1969
Réžia Miloš Pietor
Hudobné naštudovanie Vladimír Daněk
Balet z 2. časti
Foto Jozef Fecko / Archív Divadelného ústavu

Ernest Bryll – Katarzyna Gärtnerová:
NA SKLE MAĽOVANÉ
Slovenské národné divadlo Bratislava 19. 10. 1974
Réžia Karol L. Zachar
Celkový záber
Foto Jozef Vavro / Archív Divadelného ústavu

Jerry Bock – Joseph Stein: **FIDLIKANT NA STRECHE**
Divadlo Jonáša Záborského Prešov 6. 12. 2002
Réžia Jozef Bednárík
Hudobné naštudovanie Július Selčan
Záber z inscenácie
Foto Archív Divadelného ústavu

Alain Boublil – Claude-Michel Schönberg:
BEDÁRI
Divadlo Nová scéna Bratislava 20. 9. 2019
Réžia Marie Zamora
Texty piesní Herbert Kretzmer
Zlava Lenka Machciníková, Marta Potančoková, Alžbeta Bartošová, Titusz Tóbiusz
Foto Marek Malíšek / Archív Divadelného ústavu

Skutočná muzikálová vlna sa preliala Slovenskom na prelome 60. a 70. rokov. Na to, aby mohol vzniknúť plnohodnotný muzikálový repertoár, bolo potrebné vybudovať technické i personálne zázemie, čo sa začalo dariť po skončení vojny. Divadelná sieť sa stabilizovala a popri operných scénach v Bratislave (1920), Košiciach (1945) a neskôr aj v Banskej Bystrici (1959) vznikli dve divadlá so špecializovanými spevohernými súbormi – Slovenské divadlo so sídlom v Prešove (1944, dnes Divadlo Jonáša Záborského) a Nová scéna Národného divadla (1946, dnes Divadlo Nová scéna). Uvoľnenie politickej i spoločenskej atmosféry v polovici 50. rokov sa premietlo aj do dramaturgie hudobno-dramatických súborov. Popri osvedčených autoroch sa na scénu dostali diela zakázaných (Voskovec – Werich) i západných autorov (C. Porter, J. Herman, L. Bernstein a i.) a v roku 1959 aj prvý muzikál *Keď je v Ríme nedeľa* (Divadlo Nová scéna). V rozmedzí nasledujúcich štrnástich rokov priniesli spevoherné súbory divákovi slávne a významné muzikály, a to s nemalým diváckym i umeleckým úspechom doma i v zahraničí.

Obdobie normalizácie sa stalo umelou brzdou aj na tejto ceste. Na druhej strane domácich tvorcov inšpiroval úspech zahraničných muzikálov. Po prvých pokusoch (*Kormorán*, 1966) prišli aj prvé úspechy – *Revizor* (1973) a *Cyrano z predmestia* (1977). Popri domácej tvorbe sa dramaturgie opäť vrátili k zhudobňovaniu klasických textov (napr. *Husári* P. A. Bréala) alebo overených domácich autorov (*Plné vrecká peňazí* J. Soloviča v úprave M. Lasicu a J. Satinského), ale aj k uvádzaniu diel autorov východného bloku (*Na skle maľované*, 1974, *Červená karavána*, 1975 alebo *Cigáni idú do neba*, 1987).

Druhú vlnu veľkého návratu zažil muzikál po roku 1989. Divadlá sa snažili nadviazať na úspech inscenácií zo 60. rokov (*Fidlikant na streche*, 1990, 1994, 1998, 2002, 2007), na druhej strane so stúpajúcim sebavedomím siahali po nových hitoch svetovej tvorby (*Pokrvní bratia*, 1993; *Jozef a jeho zázračný farebný plášť*, 1994; *Mačky*, 2016). Zrodil sa fenomén Bednárík, ktorý na dlhé roky ovplyvnil pohľad na muzikál na Slovensku i v Česku a vďaka muzikálu *Dracula* prešiel cez niekoľko kontinentov. Spolu so zahraničnými muzikálmi sa na javiská dostávajú aj diela domácich autorov. Niektoré sa snažia o svojbytnú výpoveď (*Prekliaty básnik*, 2013), iné sa opierajú o popularitu časom overených piesní (*Ôsmy svetadiel*, 2011) a príbehov (*Tisícročná včela*, 2013; *Pacho sa vracia*, 1995; *Kubo*, 2018).